

گفت‌وگو با عکاس و مدرس مشهدی درباره ترجمه کتاب جدیدش

عکاسی بدون پژوهش، محکوم به تکرار است

طین همتی

در قلب تحولات دیجیتال امروز، عکاس و مترجم مشهدی، یک حقیقت اساسی را فریاد می زند که «هنر عکاسی بدون پژوهش، محکوم به تکرار است». این دیدگاه سنگ بنای شش سال تلاش او برای ترجمه کتاب «مگنوم»، ۵۰سال در خط مقدم تاریخ» به نویسندگی راسل میلر بوده است. شرمین نصیری با متمرکز کردن توان خود بر این اثر تاریخی، دقیقاً به دنبال پرکردن یک خلأ حیاتی در جامعه عکاسی ایران است؛ شکاف میان مهارت فنی، دانش و زیستن در قلب بحران ها. هدف او این است که نسل جوان عکاس، در کنار تسلط پر نور و کادر، با پایه های علمی و تاریخی این هنر نیز آشنا شوند تا بتوانند به جای تقلید، صاحب نگاهی تحلیلی باشند.

این پروژه ترجمه گامی بلند در راستای توانمندسازی هنرمندانی است که می خواهند عکسشان نه فقط زیبا بلکه معنادار باشد، هنرمندانی که می دانند هر قاب موفق، محصول سال ها مطالعه است. این مترجم و هنرمند در گفت وگو با خبرنگار شهرآرا درباره انتشار ترجمه کتابش با عنوان «مگنوم، ۵۰سال در خط مقدم تاریخ» بیان کرد: این کتاب فرمی داستانی و مستند دارد و به یکی از بزرگ ترین و قدیمی ترین آژانس های عکس جهان، یعنی مگنوم، می پردازد و قرار است در ماه جاری در مشهد رونمایی رسمی شود.

- نگاهی نو به تاریخ عکاسی

مترجم اثر درباره محتوای کتاب توضیح می دهد: کتاب «مگنوم، ۵۰سال در خط مقدم تاریخ» هم پژوهشی، تاریخی و هم داستانی است و به مسائل سیاسی دولت ها نیز اشاره دارد. داستانی جذاب دارد که موضوع عکاسی را در قالب بحث داستان جای داده و به آن پرداخته است. وی انگیزه خود از ترجمه این کتاب قدیمی را پرداختن به موضوعی می داند که تا به حال به زبان فارسی، بررسی نشده است.

نصیری به این نکته اشاره می کند که بسیاری از کتاب های عکاسی موجود، مطالب تکراری را ارائه می دهند، در حالی که او به دنبال موضوعی بکر و جذاب بوده است.

- نقش مگنوم در عکاسی بحران

این مدرس در دانشگاه فرهنگ و هنر یک مشهد درباره وضعیت سرفصل های آموزشی در دانشگاه ها گفت: متأسفانه سرفصل های دانشگاهی تا الان که ما بررسی می کنیم به روز نشده اند. در حالی که کتاب مگنوم اگرچه مربوط به بیست سال پیش است، اما به ابعاد مهمی می پردازد که در دانشگاه ها کمتر به آن توجه شده است.

نصیری در پاسخ به سؤالی که «چه چیزی باعث شد مگنوم در طول ۷۸ سال فعالیت خود همچنان پایدار بماند، در حالی که آژانس های دیگر قبل از مگنوم ماندگار نشدند؟» مهم ترین دلیل ماندگاری مگنوم را چند ملیتی بودن بنیان گذاران آن دانست و به نام هایی چون کارتیه برسون (فرانسوی)، جورج راجر (انگلیسی)، رابرت کاپا (مجارستانی) و دیوید سیمور (آلمستانی) اشاره کرد.

به عقیده مترجم کتاب «مگنوم، ۵۰سال در خط مقدم تاریخ»، این کتاب شرایط دشوار عکاسی در بحران ها را مطرح می کند و نشان می دهد چگونه عکاسان با پذیرش خطر در خط مقدم، تصاویر خود را به نشریات معتبر دنیا می فروختند تا مردم از وقایع مناطق بحرانی مانند ویتنام یا هند و چین مطلع شوند، در زمانی که حتی تلویزیون نیز در هر خانه ای وجود نداشت.

- اصالت به عکاسی بازخواهد گشت

عکاس باسابقه درباره تأثیر هوش مصنوعی بر عکاسی و پژوهش بیان کرد: هوش مصنوعی مثل همه چیزهای دیگر، یک تب دارد و همه از آن استفاده می کنند، اما چیزی از دید همه پنهان می ماند؛ آن هم مغز متفکر انسانی است که به هوش مصنوعی فرمان می دهد. وی معتقد است که هوش مصنوعی صرفاً یک همکار است و نباید آن را مغز متفکر دانست، چرا که خالی از احساس و تنها بر اساس برنامه ها کار می کند. نصیری پیش بینی می کند که این موج هوش مصنوعی مقطعی خواهد بود و در نهایت، اصالت به عکاسی بازخواهد گشت، همان طورکه اکنون بسیاری در اروپا به دوران عکاسی آنالوگ برگشته اند، با این تفاوت که امکان تبدیل فایل های آنالوگ به دیجیتال به راحتی فراهم است.

- چالش های ترجمه و اهمیت انتخاب منابع ارزشمند

این مترجم و مدرس دانشگاه درباره چالش های حوزه نشر و ترجمه نیز گفت: خیلی خوشایند نیست وقتی بعضی ها می گویند ترجمه کار علمی نیست. وی با تأکید بر اهمیت ترجمه منابعی که تا به حال به زبان فارسی پرداخته نشده اند، افزود: شش سال زمان برای ترجمه کتاب مگنوم گذاشتم که البته بسیار دشوار بود، زیرا نویسنده قلمی بسیار قدیمی داشت.

وی همچنین به اقدام خود در راستای کسب اجازه ترجمه از ناشر اصلی در انگلیس (نشر پنگوئن) و راسل میلر، نویسنده آن اشاره کرد، با وجود اینکه در ایران قوانین کپی رایت به طور کامل اجرا نمی شود. این اقدام با هدف اعتبارسازی برای اثر و آرامش خاطر شخصی انجام شده است. نصیری توصیه می کند که اگر هدف صرفاً پر کردن رزومه نیست، باید دست روی منابعی گذاشت که واقعا به درد قشری مهم از اجتماع، مانند دانشجویان یا علاقه مندان به تاریخ عکاسی، بخورد.

- دوره پسا سواد و خطری انگیزگی نسبت به مطالعه

نصیری به موضوع مهم دوره پسا سواد اشاره کرد و آن را خطری برای جامعه دانست. دوره پس از سواد، دوره ای است که مردم نسبت به مطالعه منابع مکتوب به انگیزه می شوند و این بسیار خطرناک است. وی اینترنت و فضای مجازی را فضایی بی در و پیکر دانست که هرکس می تواند از آن استفاده دلخواه کند، اما تأکید کرد که یک کتاب از فیلترهای بسیاری عبور می کند و جای خالی کتاب خوانی، به ویژه در نسل جوان، احساس می شود. وی توضیح داد که هوش مصنوعی برای گردآوری منابع در پروژه های تحقیقاتی اش بهره برده است. اما معتقد است که با استفاده درست از هر ابزار، از جمله هوش مصنوعی، می توان آن را به یک دستیار خوب و نه جایگزین مغز متفکر، تبدیل کرد. این مترجم با اشاره به دغدغه های آموزشی و پژوهشی خود، از نگارش هم زمان چهار تا پنج کتاب جدیدش گفت و بیان کرد: یکی از این پروژه ها در زمینه

فن شناسی عکاسی است که قرار است به صورت یک فرهنگ نامه جامع منتشر شود. این مدرس دانشگاه افزود: کتاب دیگری نیز در دست تهیه دارم که به بررسی یکی از گروه های انجمن عکاسان در آمریکای جنوبی می پردازد و شباهت هایی به آژانس مگنوم دارد که موضوعی فوق العاده جذاب است.

وی همچنین درباره علاقه اش به عکاسی آنالوگ گفت: با توجه به بازگشت بسیاری از علاقه مندان به عکاسی آنالوگ، در حال آماده سازی کتابی درباره نحوه نگهداری فیلم و اسلاید هستم.

- ضرورت اصالت در آثار ایرانی

نصیری، به عنوان یک عکاس با تجربه، بر اهمیت مطالعه و مسئولیت پذیری در این هنر تأکید فراوان دارد. وی به دانشجویان خود همواره یادآور می شود که دوربین با خود مسئولیت و رسالت می آورد و دوران ژست های هنرمندانه به پایان رسیده است. وی با اشاره به رویکرد اداره ارشاد در قرار دادن عکاسان زیر مجموعه نویسندگان، نه هنرهای تجسمی، توضیح داد: همان طور که پیشکسوتان قدیم عکاسی می گفتند، عکاسی خود نوشتن با نور است. قلم ما، قلم نوری است و اندیشه و فکری که ثبت می کنیم، بسیار حائز اهمیت است. این عکاس، به نقدر رویکرد کپی برداری در عکاسی نیز پرداخت و اظهار کرد: زمانی که به دانشجویی می گویم کاری مبتذل است، منظور ما کپی برداری از آثار خارجی است که متأسفانه در فضای مجازی بسیار دیده می شود. وی تأکید کرد: در شرایط فرهنگی و جغرافیایی کشور، عکس ها ما باید رنگ و بوی ایران را داشته باشند. تلاش برای رسیدن به عکس های عکاسان خارجی که پیش تر گرفته شده اند، ارزشی نخواهد داشت و به کاری نو و اصیل نیاز داریم.

- مگنوم بیانگر هم بستگی در رویارویی با تفاوت ها

نصیری به مهم ترین درسی که از آژانس عکس مگنوم گرفته است، اشاره کرد و ادامه داد: بزرگ ترین درسی که از مگنوم می گیریم، درس اتحاد و هم بستگی است. با وجود ملیت های مختلف و کشمکش های فراوان بین اعضا، آژانس از بین نرفت و یکی از دلایل اصلی پایداری آن، تحمل یکدیگر بود.

این هنرمند و مترجم افزود: این درس برای ما بسیار ارزشمند است، زیرا ما متأسفانه در اینجا کمبود این تحمل را داریم و شاهد فروپاشی بسیاری از انجمن ها پیش از شکل گیری آن ها بوده ایم. وی تأکید کرد: پایداری مگنوم در گذشته، زمانی که تلویزیون و رسانه های فراگیر وجود نداشتند و فروش عکس به نشریات از طریق تعهد و همکاری اعضا صورت می گرفت، نشان دهنده اهمیت اتحاد و تعاونی است. نصیری گفت: این یک نکته و درس بسیار مهم برای خود بنده بود که این ها با تمام سختی ها و تفاوت های فرهنگی توانستند در کنار هم بمانند و آژانس تاکنون به فعالیت خود ادامه داده است.

درباره سریال «شغال» بهرنگ توفیقی که دچار سردرگمی شده است

غرق شدن در گرداب خودساخته

اصلی را تفکیک کند، چه رسد به درک زوایای پنهان آن ها و مختصات درونی شان. دومین نکته اما، به منطق نداشتن در اصل واقعه برمی گشت؛ چیزی که نویسندگان «شغال»، در چهارده قسمت بعدی، به خودشان زحمت ندادند تا آن را معقول جلوه دهند. اساس آن شرط بندی، حتی در مختصات افرادی که اهل قمار و مصرف مواد مخدر و الکل هستند هم ناسازگاری دراماتیک را به متن اضافه کرد و این ناسازگاری تا امروز گریبان سریال را رها نکرده است.

- ارتباطات عنکبوتی

در مرحله بعدی که از ابتدای قسمت دوم آغاز شد، نویسندگان «شغال»، با بی پروایی محض و به نحوی ناشیانه، همه شخصیت ها را با نسبت های خانوادگی، به هم مرتبط کردند. متجاوز برادر ناتنی دختر از آب درآمد، شخصیت شرور قسه در کالبد برادرشوهر سابق

رگ های «شغال» بدمد و شخصیت عرشیا نیز به دوربین نزدیک تر شد تا به سبک خودش دردرس درست کند.

بدین ترتیب، طی پنج قسمت اخیر، این فروپاشی بسیاری از اتفاقات مصنوعی پیش رفته است که بیشتر در عرض بسط می یابند. در این فرایند، دست نویسندگان «شغال» پیش از حد هویدا است و در پاسخ بسیاری از رفتارهای نامعقول شخصیت ها (مثل تلاش برای قتل یک دختر جوان با چاقو) فقط یک پاسخ می توان یافت: نویسنده این طور خواسته بود.

- تیپ سازی از ستاره ها

حفره های ریز و درشت فیلم نامه «شغال»، عرصه اجرایی این مجموعه نمایش خانگی را نیز آلوده کرده اند و اجازه نمی دهند بازیگران متبخر اثر، نقش آفرینی های قابل قبولی را مقابل دوربین ببرند. در صدر این فهرست، دو بازیگر باتجربه و کاربلد قرار دارند که در قامت پدر و مادری سنتی و کاملاً کلیشه ای ظاهر شده اند. مهدی سلطانی سروستانی همان پدر آشنایی است که بارها جلوی دوربین رفته و شنیم مقدمی نیز بدون خلاقیت های شخصی و منحصر به فردی که از او سراغ داریم، نقش مادری دلسوز و خانواده دوست را ایفا می کند. سجاد بابایی بسیار به بازی خودش در «استاد» متمایل شده است و امیرحسین فتحی هم تیپ پسر شرور را، همان طوری که می شود از پیش حدس زد، اجرای می کند. در این میان، عرصه کاملاً برای هنرمایی کامبیز دربارزگشوده شده است؛ بازیگری که تحریر ویژه در ایفای شخصیت قهرمان های کلیشه ای جنوب شهری دارد، همان مردان بزن بهادری که مدام از غیرت و مرام و ناموس حرف می زنند و در عمل مشغول انتقام از شخصیت های منفی با چاشنی خون هستند.

تماشاخانه

پردیس تئاتر مایان میزبان «سه جلسه تریایی»

تئاتر «سه جلسه تریایی» به نویسندگی نغمه ثمینی و تهیه کنندگی و کارگردانی سعید توکلی از چهارشنبه ۱۲آذر ساعت ۲۰ در پردیس تئاتر مایان روی صحنه می رود. در این نمایش که با نگاهی دور و دورتر به داستان میمون شیناگاو نوشته هاروکی موراکامی به نگارش درآمده است، جلال شهپازنژاد، غزل نورا و سعید توکلی به ایفای نقش می پردازند.

اجرای «هم این، هم آن» در پردیس «آکتور»

تئاتر «هم این، هم آن» به نویسندگی و کارگردانی سهند خیرآبادی از پنجشنبه ۶آذر در دو نوبت زمانی ۱۸ و ۲۰:۳۰ در پردیس تئاتر آکتور روی صحنه می رود. گلاب آدینه، نوراهاشمی و مهدی سلطانی بازیگران این نمایش هستند.

آغاز اجراهای «درمان خانگی» در پردیس تئاتر مستقل

تئاتر «درمان خانگی» به نویسندگی بهزاد آقاجانی و کارگردانی احسان خراعی از پنجشنبه ۶آذر، ساعت ۱۸:۳۰ اجراهای خود را در تماشاخانه انوشیروان ارجمند پردیس تئاتر مستقل آغاز می کند. در این نمایش منصور جهان بخش، میترا بابایی و صبا عدالتیان بازی می کنند.

در خلاصه نمایش آمده است: «به فعالیتی که با میل و اختیار فرد و بدون هدف مشخصی انجام می شود، بازی می گویند، مثل گلوبازی.»

پردیس تئاتر آکتور میزبان «ملاقات حضوری»

تئاتر «ملاقات حضوری» به نویسندگی و کارگردانی احسان روحی از چهارشنبه ۱۲آذر ساعت ۲۰ در سالن یک پردیس تئاتر آکتور اجرا می شود. در این نمایش حمید رجبی، سمیرا گکرد، امیرحسین عامل، حجت اعرابی، غزل ایل بیگی، مصطفی شفیعی، آذین آزموده، امیرعباس پیش بین، بهنام هزبر، سارا ابراهیمی و حمیدرضا صحاف به ایفا ی نقش می پردازند.

اجرای یک اثر کودک و نوجوان در مشهد

نمایش کودک و نوجوان «شهر عجیب موش ها» به نویسندگی و کارگردانی رحمان سروری از جمعه ۷آذر ساعت ۱۸:۳۰ در فرهنگ سرای شهر زیبا اجراهای خود را آغاز می کند. رحمان سروری، فاطمه بختیاری، نسیم خیری، سحر دستمرد، سید مسیح آل داوود،

سهراب تریایی، محدثه آجودانی، پویا شهاب پور، رسول سروری و مهدیه فریفته بازیگران این نمایش هستند.

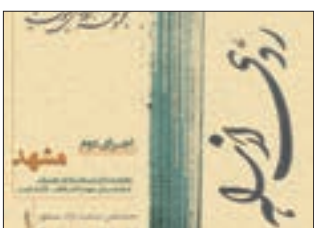
اخبار هنری مشهد

«آقای زالو» در صدر جدول فروش سینما های استان

فیلم سینمایی «آقای زالو»، به کارگردانی بهمان احمدی با فروش ۱۳ میلیارد و ۶۱۶ میلیون و ۳۳۵ هزار ریال در صدر جدول فروش سینما های خراسان رضوی در هفته گذشته قرار گرفت. همچنین فیلم های «یوز» به کارگردانی رضا رزنگی، با فروش ۵ میلیارد و ۸۹۰ میلیون و ۵۴۰ هزار ریال، «کج پیله» به کارگردانی هاتف علیمردانی، با فروش ۳ میلیارد و ۱۱۱ میلیون و ۵۳۹ هزار ریال و «مرد عینکی» به کارگردانی کریم امینی، با فروش ۲ میلیارد و ۶۴۶ میلیون ریال در رتبه های بعدی جدول فروش سینماهای استان قرار می گیرند.

اجرای موسیقایی «ردی از راه» در تالار فردوسی

برنامه موسیقایی «ردی از راه» جمعه ۷آذر ساعت ۱۹ در تالار فردوسی جهاد دانشگاهی مشهد اجرا می شود. در این برنامه که در چند بخش اجرا می شوند، محمدعلی مستشارنژاد (سنتور)، فائزه روزبهمن (تنبک)، حسین خواس (سنتور)، منصور جمعه زاده (آوا)،

مسعود شاه محمدی (تنبک)، امیرعلی غفاری (سه تار)، فائزه روزبهمن (تنبک)، میلاد محمدی (سنتور) و مسعود تورع (تنبک) به اجرای برنامه می پردازند.

اجرای برنامه «گفت وگوی شرق و غرب» در مشهد

برنامه موسیقایی «گفت وگوی شرق و غرب» چهارشنبه ۱۹آذر ساعت ۲۰:۳۰ در تالار فردوسی جهاد دانشگاهی مشهد اجرا می شود. در این برنامه حجت قیطاقي به عنوان دوتار و تنبورنواز و آرش بیات به عنوان پیانو نواز به اجرای برنامه می پردازند.